

Het verhaal van een smokkelaar

De hond huult naar de maan,

ergens ver weg in een polder; ergens achter een rij bomen, die donker afstaken tegen de nachtelijke heldere lucht.

Het was altijd goed gegaan, met mijn fiets zonder licht, langs de dijk. Maar die dag ging het mis. Mijn achterband liep lek en al gauw werd het fietsen te moeilijk. Ik kon nog enkel te voet verdergaan. Het was een zwoele zomeravond. Ik dacht, ik laat die fiets hier tegen een boom staan en kom er morgen wel om. Ik moest richting het hondengehuil. Zelfs blindelings kende ik de weg. Hier, de dijk naar beneden, de volgende dijk op, en dan nog de lange polderweg af. In het zachte maanlicht bleef de hond maar huilen. Halverwege kwam een auto met verblindend licht het veldweggetje op. Hij raasde mij tegemoet. Shit, douane. Ik schrok, gleed uit, en stak tot het middel in de sloot langs de weg. Al sakkerend kroop ik naar boven. Ik kon nog juist de sloffen sigaretten redden. Bij de hoeve zweeg de hond. Ik streelde hem over de nek en zocht mijn sleutel. Ik was thuis, maakte licht en ging zitten met natte voeten en broek. Overal slijk. Mijn vrouw kwam naar beneden gestommeld. Ze zei niets. Trok mijn laarzen uit en de natte broek. "Die moet gewassen" zei ze. Op de tafel had ik een zak met een tiental sloffen sigaretten en enkele kilo's boter gelegd. De buit van enkele uren smokkelen. Ze kwam achter me staan en legde slaperig haar armen om me heen. "Kom, zei ze het is tijd". Ik ging mee. De hond gromde nog even.

De volgende ochtend stond mijn fiets naast het hondenhok en de band was hersteld. Onder de snelbinder zat een konijn gewikkeld in krantenpapier. Ik keek even om me heen.

Je was nooit alleen in de polders. De één die smokkelde en de ander die stroopte. Aan het einde van ons pad kwam je bij een kleine boerderij. Ik heb daar een slof sigaretten gelegd in een plastic zak.

Onderweg kwam ik de veldwachter tegen. "Goeiemorgen Jef", "Goeiemorgen Sam", "hebt gij vannacht geen auto over de weg zien stuiven"? Ik trok een grimas. "De gendarmen zaten achter een stroper. Ze hadden hem bijna gepakt. Het was iemand met botten aan en een zwart pak en een zwarte hoed". Ik zei: "Het zal toch onze pastoor niet geweest zijn zeker"? ... even keek hij me

vragend aan. "Allez, salut hè, de goeiendag aan je vrouw". "Ja, van hetzelfde."

Er was in die tijd niets tekort, maar er was ook niets teveel. Toen het dak van de kleine boerderij tijdens een storm half was weggerukt stond er tien man klaar om het te herstellen. Niemand vroeg wat en tegen de middag lag er een nieuw dak op het huis. De vrouw had konijn en brood gemaakt.

We smulden ervan. De veldwachter kwam langs en schoof bij aan. "Hela", zei iemand "die heeft niet meegewerkt". "Als ik niet zou meewerken dan moesten jullie nu geen konijn eten", klonk het. Een paar knikten instemmend. Ja hij was per slot van rekening de politie.

Dieven die bestonden bijna niet. Een inbraak was ondenkbaar. En als het dan toch eens gebeurde, wist iedereen wie het had gedaan.

Het was dan iemand die uit pure armoede stal. Wij voelden ons dan schuldig omdat hij wellicht niet zou gestolen hebben, als we hem hielpen.

De pastoor loste dat op. Hij bracht thuiswerk voor de arme familie en hij bracht eten. Hij deed dat weken op een stuk. Op zijn kansel tierde de pastoor dat we lafaards waren, die alleen keken naar eigen winstbejag. En dat hij met de collecte in de kerk vijfduizend frank wou zien om iemands schuld in te lossen. De briefjes van honderd werden duidelijk zichtbaar in de zwarte schaal gelegd. De pastoor zei dat niemand de kleine parochiekerk mocht verlaten voordat het geld geteld was. Er lag zesduizend vijfhonderd frank in de schaal. Het was doodstil in de kerk. Het verdict luidde: "Dat is dan vijfduizend frank voor een zondaar, die we allemaal hebben vergeven en duizend zeshonderd frank omdat jullie een medemens hebben laten stikken. Ga nu allemaal in vrede en ik wil hierover niets meer horen."

Stilletjes schoven we met zijn allen door de kerkdeur naar buiten.

In gedachten hebben we die pastoor heilig verklaard. Ook al zat hij die avond lazarus in de kroeg.

De douaniers zaten er ook pinten te drinken. Ik zei tegen ze: "Rij maar wat stiller door de veldweg, ge moest onze pastoor eens omver rijden, 's nachts, in zijn zwart kostuum".

